

מלחמת היוונים

י"ט

יוונים נקבצו עלי

[ברכת שלום שיחות]

אין אנו חסרים אלא יוונים. ענין יוונים היינו מחשבות זרות שהיו באות לישראל והיו עושות להם צרות וגורמות להם יסורים, בזה שנתנו להם להבין שצריכים לנהוג ההיפך ממידת החסד. וכיון שישראל היו רוצים לעסוק דוקא בחסד – על כן הם היו מיחלים תמיד, מתי יגיעו למידת החסד.

על זה נאמר: הנה עין ה' אל יראיו, למיחלים לחסדו. פירוש, לאותם אלו שרוצים לזכות לקבל את מידת החסד. להציל ממות נפשם, היינו דוקא לאותם אנשים שמרגישים שאם לא יקבלו את מידת החסד הרי הם בבחינת מתים, א"כ הצורך שלהם הוא כדי "להציל ממות נפשם". ולחיותם ברעב, כיון שהם רואים שאין להם מה לאכול ואין להם מה לטעום. ואע"פ שכתוב: "טעמו וראו כי טוב ה'" – הנה אין הם מרגישים שום טעם בתורה.

במצב זה האדם מרגיש ש"יוונים נקבצו עלי", ואז יש לו כלים. וזהו נס חנוכה – שזכו להרגש זה. לכן חנוכה נק' חסד^ק. ומטעם זה "אין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם בלבד", כיון שנתקנו רק כלים דהשפעה הנקראים חסד. משא"כ פורים עניינו הוא כלים דקבלה, כמ"ש: "והשתיה כדת אין אונס", ועוד אמרו: "קיימו וקבלו וכו', עד כאן באונס מכאן ואילך קיבלוה ברצון". שבפורים עשו תשובה מאהבה, ש"זדונות נעשו להם כזכויות" – לכן מותר להשתמש, ומשום כך "משתה ושמחה" כתיב^ק.

קג. כמו שכתוב "למיחלים לחסדו".

קד. חסד עניינו אור הבא על כלים דהשפעה, בשונה מחכמה שהוא אור הבא על כלים

הסולם מאמר יט למועד פג

לכן אני אומר שאינני רואה "יוונים נקבצו עלי". אינני רואה שיהיו מצטערים על בחינת היוונים עד כדי כך שירגישו בעצמם שהם בבחינת "להציל ממות נפשם ולחיותם ברעב". אין המצב נורא עד כדי כך...
[יום ב' דחנוכה תשמ"ד]

דקבלה. החסד נבחן להכרחיות, מטעם שכל עוד האדם לא זכה בו הרי הוא נמצא בפירודא. לכן אין הוא מושפע לאדם עד שירגיש בעצמו בחי "להציל ממות נפשם". משא"כ תיקון כלי הקבלה נבחן למותרות, כיון שכבר יש לאדם דביקות בה' ואין הוא הולך לקבל את החכמה אלא בבחי' תוספת טובה. זה טעם למנהג שנהג אדמו"ר זצ"ל לשיר ניגון זה של "רננו צדיקים" בימי החנוכה. וזה שאומר: "עד כאן באונס, מכאן ואילך ברצון". שלענין תיקון כלי השפעה נבחן שהאדם אנוס, וזה ענין תשובה מיראה, היינו מפחד הפירוד. משא"כ תיקון כלים דקבלה הוא "ברצון", ונבחן לאהבה, שאהבה היא תוספת שלמות. וזה ענין נר חנוכה, שמאיר דוקא משתחשך, משא"כ פורים הוא ענין שתיית יין, שמרמזת על מותרות כנודע.